

ROZDĚLME SE S CHUDÝMI O SVŮJ CHLĚB A SVOU VÍRU!

Misijní zpravodaj

26/2019

**Pokřtění
a poslání**

Říjen 2019

NEPRODEJNÉ

TÉMA ČÍSLA: MIMOŘÁDNÝ MISIJNÍ MĚSÍC ŘÍJEN 2019

4 Rozhovor s Leošem Halbrštátem
24 Cesta do nitra Afriky

12 Úryvky z dokumentu Maximum illud
15 Poselství papeže Františka k Misijní neděli

*Papežská misijní díla
a kroměřická farnost Arcidiecéze olomoucké
Vás zvou na*

7. CELOSTÁTNÍ MISIJNÍ KONGRES DĚTÍ

V SOBOTU 5. ŘÍJNA 2019 V KROMĚŘÍŽI

„Velká síla malých skutků...“

Program:

9.00 registrace a pásmo písní - kostel P. Marie
10.00 slavnostní zahájení, mše svatá s o. arcibiskupem Mons. Janem Graubnerem
11.30 pohostění na farní zahradě, možnost prohlídky zámku a zahrady
12.30 Velká misijní hra, povídky a práce v misijích, Misijní jarmark
15.30 misijní scénka, rozestání malých misionářů - kostel P. Marie
16.00 zakončení s překvapením - Podzámecká zahrada

Pro přihlášené zájemce je v pátek 4. 10. 2019 možné ubytování na Arcibiskupském gymnáziu (232, Kč/noc).
Záštitu nad akcí převzala Církevní základní škola v Kroměříži ve spolupráci s institucemi města.

Hlaste se, prosím, co nejdříve na e-mail: kongres.pmd@gmail.com

Těšíme se na Vás!

Misijní most modlitby

Společná modlitba ve farnosti v pátek 18. října 2019. Naši biskupové v letošním roce vyzývají všechny farnosti, aby se do společného mostu modliteb za misie zapojily už v pátek 18. října večer, ideálně v 18 hodin. Děkujeme všem, kteří se s námi spojí v modlitbě ať už v kostelích nebo v rodinách.

*Rímskokatolická farnost Proseč
spolupráci s Papežskými misijními dly v České republice*

Vás zvou na

Misijní den 2019

Po stopách svatých misionářů
Sobota 21. 9. 2019 v Proseči u Skutče

Program začíná v 10 hodin v kostele sv. Mikuláše a vyvrcholí v 15 hodin mší svatou s obřadem přijetí dětí do PMDD

Můžete se TĚŠIT na:

- Mše svatá se slavnostním přivítáním dětí do PMDD
- Misijní film s národním řečníkem PMD Loisem Halbrštátem
- Oběd - zajištěn
- Po Stopách svatých misionářů (aktivita pro malé i větší)
- Tvoření pro radost
- Fotbalový turnaj a putování misijní pohár
- Misijní jarmark (budeme rádi, když přivezete své výrobky)

Možnost přespání na farní pětce na sobotu.

Pokřtění a poslání
Říjen 2019

Milí přátelé misíí,

celým číslem Misijního zpravodaje, který právě držíte v rukou, se prolíná téma oslavy Mimořádného misijního měsíce října jako připomínky výročí sta let od vydání zásadního misijního dokumentu *Maximum illud*.

Tento apoštolský list vydaný v roce 1919 je sice v souvislosti s Mimořádným misijním říjnem často zmiňován, ale když začnete pátrat po podrobnostech, tak zjistíte, že se o něm mnoho konkrétních informací nedozvíte. Přestože je list poměrně krátký a velmi nadčasový, navíc napsán srozumitelně a lidsky, do češtiny nikdy nebyl oficiálně přeložen. Proč tomu tak je, si můžete přečíst v úvodním rozhovoru. Právě s ohledem na přelomovost dokumentu, který v českém prostředí není příliš znám, a jeho souvislost s Mimořádným misijním říjnem 2019, vám v tomto čísle nabízíme jedinečnou příležitost se s Apoštolským listem *Maximum illud* blíže seznámit.

V podzimním zpravodaji již tradičně přinášíme i poselství papeže Františka ke Světovému dni misíí. V něm zdůrazňuje, že „*motto tohoto poselství, stejně jako téma misijního měsíce října, zní: Pokřtění a poslaní: Kristova církev na misií ve světě. Slavení tohoto měsíce nám pomůže především znovu objevit misijní rozměr naší víry v Ježíše Krista, kterou jsme zdarma obdrželi při křtu. Jsme Božími dětmi, a to není nikdy záležitost individuální, ale vždy církevní. Ze společenství s Bohem – Otcem, Synem a Duchem Svatým – se rodí nový život s ostatními bratry a sestrami.*“

Fotoreportáž nám připomene jarní setkání vedoucích Misijních klubek na Horském klubání a v cestopisném článku s blokem fotografií se seznámíme také s našimi sestrami a bratry v africkém Malawi. Během letošní květnové cesty tuto zemi navštívila trojčlenná výprava české Národní kanceláře.

V čísle dále naleznete představení řady nových misijních materiálů, informací o aktuálních projektech a dalších aktivitách. Rozhodně nás nezapomeňte sledovat na sociálních sítích a každý měsíc také v *Missio* magazínu na obrazovkách TV Noe.

Požehnané prožití Mimořádného misijního měsíce října a nefalšovanou radost z rozdávaní Boží radosti vám přeje

Leoš Halbrštát ■

Měli bychom zvýšit svoje nadšení pro misie a naplno prožít Misijní neděli

Letošní Misijní nedělí, která připadne na 20. října, vyvrcholí roční přípravy na Mimořádný misijní měsíc 2019. O této významné události jsme si krátce popovídali s Národním ředitelem Leošem Halbrštátem.

● **Papežský dokument Maximum illud, o který se slavení Mimořádného misijního měsíce opírá, nebyl dosud přeložen do českého jazyka. Dokážete si to vysvětlit?**

Je souhra historických okolností, že list Maximum illud skutečně nebyl nikdy do češtiny přeložen. Po politickém uvolnění v devadesátých letech, kdy se rozvinula pro podobné akce příležitost, ho předběhl modernější dokument Redemptoris missio od Jana Pavla II. (1990) a v současné době Evangelii gaudium papeže Františka (2013) reagující na výzvy dneška. Uvědomuji si, že je to škoda, protože se v Maximum illud dá najít spousta živých věcí. Proto jsme se rozhodli splatit pomyslný dluh a alespoň části dokumentu nabízíme v tomto čísle Misijního zpravodaje v neoficiálním překladu.

● **Očekáváte, že bude letošní Misijní neděle vypadat jinak než jindy?**

Bylo by fajn, kdyby vypadala jinak, moc bychom si to přáli. Koneckonců proto papež František tolik vyzývá k oslavám Misijní neděle a celého října. Měli bychom zvýšit svoje nadšení pro misie a skutečně naplno prožít oslavu oné neděle. S tím souvisí také štedřejší podpora sbírky na podporu misijních zemí. Jak skutečně bude Misijní neděle vypadat, záleží především na jednotlivých farnostech, jak papežovy výzvy uposlechnou a jakým způsobem si vylepší Misijní neděli oproti minulým letům.

● **Plánují se nějaké centrálně organizované aktivity?**

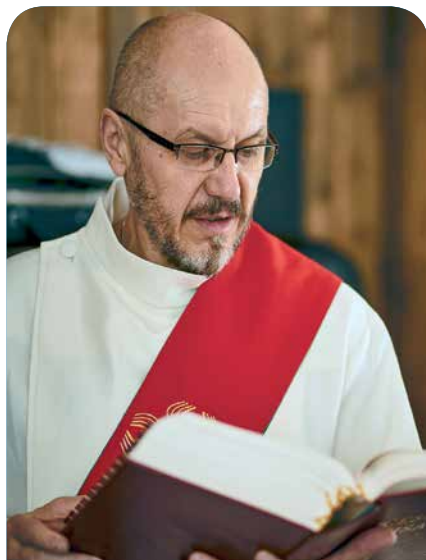
Čeští biskupové podpořili myšlenku Misijního modlitebního mostu v předvečer Misijní neděle.

Proto se předpokládá, že se věřící v pátek navečer sejdou v katedrálách a farních kostelech k modlitbám za misie. Materiální pomoc je důležitá, ale duchovní má úplně stejnou, ne-li větší váhu. Dále bych zmínil Misijní kongres pro děti, z tištěných materiálů uvedu kalendář s úkoly na měsíc říjen a pro dospělé brožurku Misijních úvah se zamyslením na každý den.

● **Jak tyto přípravy prožíváte?**

Připomenout sto let od vydání dokumentu Maximum illud a ohlédnout se za celosvětovou misijní činností byl velmi dobrý počin. Líbí se mi určitá volnost, kdy je stanoven pouze základní rámec, a jednotlivá společenství se mohou připojit podle svých možností a představ. Těším se na vrchol oslav v říjnu.

Připravil Luděk Bárta ■

Příprava na Mimořádný misijní měsíc říjen 2019 míří do finále

Papež František před dvěma lety vyhlásil Mimořádný misijní měsíc říjen 2019. Učinil tak u příležitosti sta let od vydání apoštolského listu *Maximum illud* papeže Benedikta XV., který hned po první světové válce v roce 1919 upozornil církev na její misionářskou odpovědnost, kdy jediným motivem misijní činnosti má být poselství a láska Pána Ježíše, šířené svatostí vlastního života a dobrými skutky. Benedikt XV. tak položil zvláštní důraz na *missio ad gentes*.

Současný papež chce vyzdvihnout úlohu všech věřících v úsilí, „*aby se s větší odpovědností a tvořivostí zhostili výzev, kladených dnešní misijní činností. Misie se má stát vzorcem církevního života a pastorače*“. Zároveň chce členům Papežských misijních děl připomenout, že jsou „*světovou sítí modliteb za misie a lásky vůči nim ze strany Petrova nástupce*“.

Církev je svou podstatou misionářská a hlásat evangelium je skutečně milostí a vlastním povoláním církve. Ona sama v něm nachází svou nejnvtřnější totožnost, neboť církev existuje právě proto, aby hlásala evangelium.

Čelní představitelé Papežských misijních děl se shodují na příznivé odezvě, kterou tato iniciativa ve světě vyvolala, a těší je, že se jí ujaly různé biskupské konference. Církev vnímá potřebu evangelizace – a to jak uvnitř, tak navenek. Chce obnovit kořeny vlastní víry a přinášet Krista lidem, kteří jej nikdy nepoznali. Jak říká evangelium, Kristus přišel, aby všichni měli život a aby ho měli v hojnosti.

Cest k naplnění podobných vizí je celá řada. Předseda Papežských misijních děl, arcibiskup Giampietro dal Toso, vyjádřil přesvědčení, že by mohlo být zajímavé širší zapojení poutních míst do modliteb za misie. „*Poutní místa přitahují miliony lidí ve všech koutech světa, a tudíž k této modlitbě poskytují příhodné podmínky. Dále bychom se chtěli obrátit k nejnovějším komunikačním prostředkům a kupříkladu zahájit řetězovou digitální modlitbu. Sociální sítě jsou velmi důležité a nelze je nebrat v úvahu*“, uvedl ve svém komentáři k celoevropské konferenci národních ředitelů Papežských misijních děl.

Luděk Bárta ■

Oslavy Mimořádného misijního měsíce ve Vatikánu

- **1. října** papež František slavnostně zahájí MMM nešporami v bazilice svatého Petra.
- **7. října** v 15 hodin v bazilice St. Maria Maggiore kardinál Filoni povede modlitbu misijního růžence. Tuto slavnost bude do celého světa přenášet Rádio Maria. Prezident Papežských misijních děl Giampietro dal Toso zve všechny k účasti na tomto růženci.
- **20. října** bude Svatý otec celebrat mši svatou, rovněž v bazilice svatého Petra.

Logo Mimořádného misijního měsíce října 2019 objímá Zemi

K Mimořádnému měsíci října 2019 vzniklo celosvětové logo, které nás po dobu přípravy provází. Dominuje mu kříž pokrývající svými rameny celou naši planetu. Jednotlivé barvy ramen a středu odkazují k pěti kontinentům: červená označuje Ameriku, zelená Afriku, modrá Oceánii, žlutá Asii a bílá Evropu.

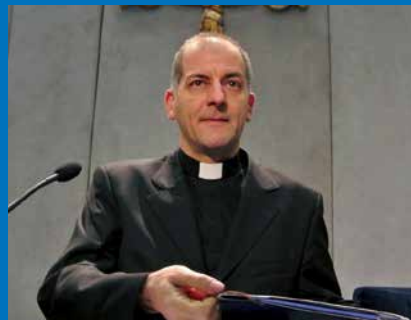
Říjen 2019

Nikdo z nás nemá sebemenší důvod myslet si, že se ho pozvání k oslavě netýká, protože „z radosti, kterou dává Bůh, není nikdo vyloučen. Kdo riskuje, nebude Pánem zklamán, a kdo učiní malý krůček směrem k Ježíši, objeví, že On už na jeho příchod čekal s otevřenou náručí. Toto je chvíle, kdy je třeba říci Ježíši Kristu: Pane, nechával jsem se oklamávat, tisícero způsoby jsem unikal před tvou láskou, ale nyní jsem znovu zde, abych obnovil svoji smlouvu s tebou. Potřebuji tě. Vysvobod mne znovu, Pane, přijmi mne opět do své Vykupitelské náruče. Moc nám prospěje vrátit se k němu, poté co jsme se ztratili!“ apeluje papež František.

Udržovat zájem o misie

„Hlavní událostí, která nás nyní čeká, je Mimořádný misijní měsíc říjen 2019. Slychávám, že toto je příležitost, kterou si nemůžeme nechat ujít. Bylo by dobré, kdyby zde byla určitá kontinuita, tedy aby alespoň jedna z těchto iniciativ připravovaných pro MMMŘ zůstala aktivní a plodná, ale ne ve smyslu postavit si památník toho, čeho už bylo dosaženo, ale aby nám pomáhala udržovat naživu zájem o misie. Doufám, že říjen 2019 nás bude inspirovat k započítí něčeho konkrétního, co přinese plody pro trvalou misijní animaci do budoucna; něčeho, co bude v našich národech udržovat naživu misijní dynamiku.“

arcibiskup Giampietro dal Toso,
prezident PMD

Nový materiál k MMMŘ

Misijní úvahy

Pro Mimořádný misijní měsíc říjen 2019 jsme vydali brožurku drobných zamyšlení, určených na každý den měsíce října. Misijní úvahy můžete využít jako součást duchovních příprav na Misijní neděli. Náklad je omezený, proto v případě zájmu neváhejte. Brožurku seženete u svého diecézního ředitele nebo si o ni můžete napsat do Národní kanceláře.

MISIJNÍ ÚVAHY

Malá zamyšlení na každý den

Mimořádného misijního měsíce října 2019
vyhlášeného papežem Františkem

Říjen 2019

Kristova církev na misích ve světě

James H. Kroeger, MM

Co vedlo Benedikta XV. k napsání apoštolského listu *Maximum illud*?

Často zaznívá informace, že Mimořádný misijní měsíc říjen 2019 vyhlásil Svatý otec František u příležitosti stého výročí vydání misijně zaměřeného apoštolského listu *Maximum illud*. O samotném dokumentu, stejně jako o jeho autorovi Benediktu XV., se následně už mnoho nedovídáme. Přestože je list poměrně krátký a velmi nadčasový, do češtiny nikdy nebyl oficiálně přeložen a jeho vydání není v plánu ani v jubilejním roce. V Misijním zpravodaji vám proto nabízíme jedinečnou příležitost se s tímto významným dokumentem blíže seznámit. Nejprve si však připomeňme, jaké okolnosti jeho vzniku předcházely.

V létě roku 1914 byl spáchán atentát na následníka rakousko-uherského trůnu, čímž se uvolnila stavidla geopolitického napětí mezi tehdejšími evropskými mocnostmi. Z dlouhodobé krize se následně vyvinul konflikt nepředstavitelných rozměrů. Postupně se do něj zapojilo (či bylo v důsledku mezinárodních spojeneckých dohod vtaženo) tolik zemí, že válka zasáhla nejen Evropu, ale také Afriku, Ameriku a Asii. Bitevními poli se staly dokonce oceány.

První celosvětový válečný konflikt na počátku 20. století znamenal historický přelom v politických, vojenských, diplomatických, zeměpisných, společenských, hodnotových, morálních, kulturních i náboženských ohledech. Podobu a výsledek války zásadně ovlivnil rozkvět průmyslu a nové možnosti lidstva – od technických výtvarků až po postupné přiznávání práv či nároků, které dříve nebyly myslitelné. Obrovské ztráty na lidských životech a vysoké počty zraněných způsobila vylepšená či zcela nově vyvinutá bojová technika – tanky, ponorky, plyn. Přeskupení mocenských pozic a uznávání požadavků na osamostatnění dalo vzniknout menším národnostním státům a mělo dopad na stávající koloniální panství. To vše se dotýkalo i církve a misíí.

Svatý stolec v předvečer celosvětového konfliktu

Církev, ať už na úrovni Vatikánu nebo místních církví jednotlivých mocností, se zatažení do první světové války rovněž nemohla vyhnout. Necelé dva měsíce po sarajevském atentátu zemřel papež Pius X. Už jeho pontifikát spadl

do období velkého politického napětí. Průmyslová revoluce, víra v rozum a technický pokrok odváděla lidi od náboženství. Některé státy se snažily práva církve omezovat. Nejen z misijního hlediska strategická Francie si uzákonila oddělení církve od státu, vypověděla ze země mnišské řády a zabavila církevní majetek, což vedlo k přerušení diplomatických styků mezi Paříží a Vatikánem. Problematické vztahy měl Svatý stolec také například s Itálií, Portugalskem, Španělskem a některými státy Jižní Ameriky.

V roce 1913 Pius X. prodělal infarkt a po vypuknutí konfliktu na Balkáně se jeho už tak dost špatný zdravotní stav ještě více zhoršil. Války se obával a žádal představitele evropských mocností, aby se do ní nepouštěli. Zemřel však už 20. srpna 1914, což znamenalo, že náročné období nyní stálo před jeho nástupcem. Volba nového papeže proto byla činěna s vědomím, že jeho pontifikát zasáhne válka a že post musí zastávat především schopný diplomat.

Právník a diplomat kardinál Giacomo markýz della Chiesa

Zvolen byl boloňský arcibiskup Giacomo markýz della Chiesa, původně právník, který se po vysvěcení na kněze ve sboru Svatého stolce věnoval právě diplomacii. Jako papež přijal jméno Benedikt XV. Zemřel poměrně brzy, už v roce 1922, tedy po osmi letech působení v čele katolické církve, a většinu jeho pontifikátu opravdu dominovala 1. světová válka, v níž Vatikán vyhlásil neutralitu.

Také Benedikt XV. opakovaně vyzýval k ukončení války a k nepoužívání zbraní, způsobujících hromadné ztráty na životech či těžká zranění. Na poli mírových jednání bohužel nebyl příliš úspěšný, více

Představený a úspěch misíí

10. Je nepopíratelné, že podmínky a úspěch misíí záleží na jejich řízení. Může jim velmi vážně uškodit, bude-li za ně zodpovídat někdo, kdo nemá potřebné schopnosti vykonávat tento úřad nebo kdo je pro ně nevhodný z nějakého jiného důvodu. Misionář opouští svou zemi a rodinu, aby napomáhal šíření víry. Když se vydává na svou dlouhou a často nebezpečnou cestu, bývá zpravidla velmi dychtivý a připravený vzdorovat vyčerpávajícímu strádání a jeho jediným přáním je získat pro Krista co největší počet duší. Setká-li se takový člověk s pozorným a laskavým představeným, který s ním jedná rozvážně a s láskou, jeho práce nemůže nepřinášet ovoce. Ale jestliže nastane opak, pak je na místě se obávat, že úkoly a obtíže, které před ním budou stát, ho budou postupně vyčerpávat, až nakonec ztratí srdce a upadne do nečinnosti. (*Maximum illud*)

se mu dařilo v řešení palčivých humanitárních otázek. Dokázal například vyjednat výměnu zraněných a válečných zajatců, výměnu civilistů z okupovaných zón či vyslání téměř 30 tisíc vězňů s plicními problémy (po zásahu plynem) na zotavení do neutrálního Švýcarska. Vatikán se mimo jiné podílel i na zajišťování korespondence, balíčků a poskytování informací o uvězněných lidech.

Z misíí rovnou na frontu

Jak už bylo zmíněno dříve, válka velmi ovlivnila nejen politické, ale i geografické uspořádání, a tím i mocenské pozice v koloniích a misiích. I v tomto ohledu stálo před Vatikánem mnoho obtížných výzev. Valentine U. Iheanacho ve své monografii „Benedict XV and the Rethinking of Catholic Missionary Strategy“ uvádí, že po vypuknutí konfliktů v roce 1914 se objevily dva hlavní misijní problémy.

Prvním bylo stažení desetitisíců pracovníků z misijních působišť z důvodu jejich povolání do armád států, z nichž pocházeli. Je potřeba si uvědomit, že až do začátku první světové války byly katolické misie převážně francouzskou záležitostí. Až dvě třetiny všech evropských kněží a řeholníků pracujících v katolických misích byli Francouzi. Do roku 1900 působil v zahraničí více než 50 000 francouzských náboženských pracovníků, proto jakmile bylo více než 25 000 francouzských kněží, řeholních bratrů a seminaristů posláno na frontu, negativní dopad na misijní práci byl zjevný.

Se stejným problémem se potýkaly i bohoslovecké semináře. Pokud měly před válkou přihlášený stovky studentů, během války jejich počty klesly na desítky. Krátce mohla tyto ztráty částečně dorovnávat Itálie, ale ve chvíli, kdy i ona vstoupila mezi válčící státy, začaly ničivé účinky války pociťovat také italské misionářské instituce. Další země jako Belgie, Holandsko a Německo, které byly do určité míry také tradičním zdrojem katolické misionářské pracovní síly, se rovněž potýkaly s nedostatkem lidí. A tak už v prvních letech evropských bojů procházely římskokatolické misie těžkou krizí.

Trest pro Německo i německé misie

Další problém se objevil po Versailleské mírové konferenci v důsledku odvetné politiky Francie a Británie vůči poraženému Německu. Misie, kde působili němečtí pracovníci, zaplatily stejný těžký trest jako samotná země vyslání. Na základě mírových dohod byla nekompromisně omezoována veškerá německá sféra vlivu a to ve prospěch Francie a Británie. Misionáři německého

Prvotní zájem

11. Kromě toho by představený misíí měl mít na prvním místě zájem šířit a plně rozvíjet svou misii. Do jeho péče byla svěřena celá oblast daná hranicemi jeho misie. V důsledku toho musí pracovat pro věčnou spásu všech lidí, kteří v ní žijí. Jestliže se mu v oblasti s nadměrným počtem obyvatel podaří obrátit na křesťanství několik tisíc lidí, není důvod upadnout do přehnaného uspokojení. Musí se stát vůdcem a ochráncem těchto dětí, které přivedl k Ježíši Kristu, musí se postarat o jejich duchovní pokrm a nesmí ani jediného z nich nechat uklouznout a zahynout. Ale musí vykonat ještě více než to. Nesmí se domnívat, že bude správně vykonávat povinnosti svého úřadu, nebude-li pracovat vytrvale a ze všech svých sil, aby přivedl i další, mnohem početnější část obyvatel dané oblasti k účasti na Kristově pravdě a na křesťanském životu. (*Maximum illud*)

původu (pracující před válkou například v Keni či Rwandě) se po válce už do svých misii nesměli vrátit. Vyhoštění německých misijních pracovníků se však neomezovalo pouze na bývalé německé kolonie v Africe, nýbrž dopadalo i na jejich působení v Číně, Oceánii a Austrálii.

Svatý stolec musel vyvinout velké diplomatické úsilí, aby alespoň částečně zachránil katolické misie pod správou německých misionářů. S ohledem na obrovské obtíže a překážky, které Francie a Británie stavěly Vatikánu do cesty při jeho snaze osídlit misie pracovníky z poražených centrálních mocností, se jako jedno z řešení nabízelo více využívat domorodé duchovní.

Frustrující neúspěchy zahraniční politiky

Jak již bylo zmíněno, Francouzi v misiích dominovali, což také znamenalo, že francouzská církev na jejich působení vynakládala značné množství peněz a zároveň jim díky francouzské vládě mohla poskytovat i podporu politickou. Tato dominance byla koncem 19. století nejvíce vidět v Číně, kde se země Galského kohouta prosadila jako jediný ochránce katolických misí a od začátku blokovala navázání diplomatických vztahů mezi Pekingem a Vatikánem. Situace se nezměnila ani po první světové válce. Přes veškerou snahu se Svatému stolci nedařilo přimět Francii k tomu, aby v Číně umožnila zřízení apoštolské nunciatury.

Právě tyto frustrující neúspěchy podle Valentina U. Iheanacha stály za tím, že se Benedikt XV. rozhodl věnovat misijní politice s větší razancí. Její principy měl Vatikán zformulovaný už od 17. století, kdy byla založena Kongregace pro šíření víry (dnešní Kongregace pro evangelizaci národů). Prioritu měla formace domorodého duchovenstva na misijních územích, následovaná potřebou zajistit misíím finanční soběstačnost, aby nestály na dotacích od evropských vlád a nepodléhaly tolik politickým zájmům. Proto měl mít kontrolu nad misíemi výhradně Svatý stolec.

Výše uvedené cíle po několik staletí zůstávaly spíše přáním a znovu je oživil až Benedikt XV., k čemuž ho přiměla situace během jeho pontifikátu.

Nezbytná svatost

26. Ale člověk, který se vydává na cestu apoštolského života, musí mít jednu nepostradatelnou vlastnost. Jak jsme se už zmínili, je nanejvýš důležité, aby vedl svatý život. Neboť člověk, který hlásá Boha, musí být sám člověkem Božím. Ten, kdo nabádá ostatní k opovrhování hříchem, musí sám hříchem opovrhovat. Kázání vlastním příkladem je mnohem účinnější než kázání slovem, zvláště mezi nevěřícími, kteří jsou více ovlivněni tím, co sami vidí než různými argumenty, které jsou jim předkládány. Obdarujte misionáře, chcete-li, veškerou možnou schopností chápat a přemýšlet, obdarujte ho širokým vzděláním a vynikající kulturností, ale nebudou-li tyto kvality doprovázeny morální integritou, budou mít pro jeho apoštolát jen velmi malou nebo vůbec žádnou hodnotu. Naopak, mohou způsobit katastrofu jak jemu, tak i jiným.

27. Kéž je příkladem pro ty, kteří mu byli svěřeni. Kéž je pokorný, poslušný a cudný. A především ať je horlivý, oddaný modlitbě a neustálému spojení s Bohem - ten, kdo kráčí před Božím Majestátem a vášnivě bojuje za duše. Čím bližšího spojení s Bohem dosáhne, tím více milosti a Boží pomoci se mu bude dostávat. Zde lze použít slova sv. Pavla: „*Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblečte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost*“ (Kol 3,12). Těmito ctnostmi misionář vstoupí do lidských srdcí snadno a bez překážek pro hlásání víry. Všechny překážky budou z jeho cesty odstraněny, protože žádná lidská vůle není dost nepoddajná na to, aby s klidem čelila jejich přitažlivosti. (*Maximum illud*)

■ Benedikt XV. trávil ve své pracovně spoustu času.

■ Když v roce 1922 zemřel, přišlo se s ním rozloučit velké množství lidí.

Maximum illud

Ke všem problémům, s nimiž se katolické misie v tom období potýkaly, patřilo ještě soupeření mezi jednotlivými misionářskými kongregacemi a jejich neochota připravit domorodý klérus tak, aby byl schopen převzít zodpovědnost za svou místní církev. Další překážku pro rozvoj misí představoval nacionalismus, který se projevoval tendencemi spravovat určitá území výhradně misionáři jedné národnosti.

30. listopadu 1919 proto vydal papež Benedikt XV. apoštolský list, kterým reagoval na většinu palčivých problémů své doby a v němž dokázal na misie nahlížet v celé jejich šíři. Z misijních směrnic uvedených v *Maximum illud* po několik desetiletí vycházela i činnost Kongregace pro šíření víry.

List byl ve svém apelu na formaci a svěcení domorodého kněžstva převratný a měl adekvátní odezvu. V následujících letech se v Asii i Africe skutečně významně zvýšily počty místních duchovních. Vzhledem k předčasnému úmrtí se Benedikt XV. už bohužel nedočkal toho, aby jako první papež udělil biskupské svěcení domorodým kněžím. Po mnoha staletích misijního úsilí katolické církve se této cti dostalo až jeho nástupci, Piu XI.

Veronika Pavlů ■

Místní církev

14. Pro všechny, kdo mají na starosti misie, je důležitá ještě jedna věc. Zvláštní pozornost musejí věnovat získávání a přípravě místních kandidátů pro tuto svatou službu. V této politice spočívá největší naděje nových církví. Místní kněz má se svým lidem společný původ, charakter, duševní spřízněnost a touhu, a dokáže tedy mnohem efektivněji oslovit jeho mentalitu a přivést ho k víře. Lépe než kdokoli jiný dokáže argumentovat tak, aby mu lidé naslouchali a v důsledku toho má snadnější přístup tam, kde by cizí kněz nebyl vítán.

15. Aby však domorodí duchovní dosáhli žádoucích výsledků, je naprosto nezbytné, aby byli dobře formováni a připraveni. Nemáme tím na mysli tu základní a povrchní přípravu představující naprosté minimum pro jejich vysvěcení. Ne, jejich vzdělání by mělo být ukončené a kompletní, vynikající ve všech jeho fázích, stejné jako se dostává kněžím v Evropě. Místní kněz by neměl být formován pouze pro plnění jednoduchých povinností jako pomocník zahraničních kněžů. Naopak, měl by být veden k práci na Božím díle ve stejném rozsahu jako oni, aby jednou mohl převzít duchovní vedení svého lidu. (*Maximum illud*)

Z apoštolského listu Maximum illud

Tři způsoby pomoci

32. Existují tři způsoby, jak může katolík napomáhat misijnímu úsilí, a misionáři nám je neustále připomínají. První spočívá ve schopnostech každého jednotlivce. Znamená modlit se za to, aby Bůh poskytl misiím svou milosrdnou pomoc. Už jsme se zmínili o tom, že namáhavá práce našich misionářů bude zbytečná a neponese ovoce, pokud ji milost Boží neučiní živoucí a plodnou. (...)

Podpora povolání

34. Za druhé: bude nutné něco udělat s nedostatkem misionářů. Před několika lety byl jejich počet hodně nízký, ale nyní, od začátku války, se snížil natolik, že mnohé vinice Páně zůstaly bez pracovníků. Apelujeme na vás, ctihodní bratři, abyste k tomuto problému přistupovali se zvláštní rozhodností. Prokážete nesmírnou službu hodnou lásky k víře, vynaložíte-li veškeré úsilí k jakémukoliv podpoře misijních povolání, která se mohou objevit mezi kněžními a seminaristy. Nenechte se oklamat projevy falešné moudrosti, nenechte se odradit argumenty a prohlášeními, že ti, kteří budou posláni na misie, budou pak chybět ve svých diecézích. Bůh vám dá mnoho kněží, a velmi schopných kněží, pro práci ve vaší diecézi místo těch, které jste vyslali na misie.

35. Obracíme se k představeným misijních náboženských řádů a institutů s naléhavou žádostí, aby pro tuto nanejvýš důležitou práci vybírali jen své nejlepší lidi – ty, kteří vynikají ve ctinostech, v oddanosti, v zánícení pro duše. A kdykoliv se prokáže, že jejich misionáři obrátili určitý národ od pověr ke křesťanské božské moudrosti a že na tom místě církev zapustila pevné kořeny, pak nastává chvíle, aby představení vyslali své lidi dále, aby tyto vybrané Kristovy oddily dokázaly vyrvat další národy ze spárů ďábla. To, co získají, získají pro Krista. Neustávejte ve své práci a nedovolte, aby tuto zeň sklídili jiní. A pamatujte, že tento postup, tato postupná příprava žně, přinese vaší kongregaci velmi bohaté dary Boží dobroty.

■ Papež Benedikt XV. si svatořečením Johanky z Arku dne 16. května 1920 snažil naklonit Francii.

Ekonomická pomoc

36. Za třetí: misie potřebují ekonomickou pomoc, a to ve velké míře. Válka výrazně zvětšila jejich problémy. Mnoho škol, nemocnic a ubytoven srovnala se zemí, zničila charitativní organizace a ukončila činnost mnoha fungujících nadací. V této krizi se obrácíme ke všem křesťanům o poskytnutí jakéhokoli daru, který si mohou dovolit. „*Má-li někdo dostatek a vidí, že jeho bratr má nouzi a bez soucitu se od něho odvrátí – jak v něm může zůstat Boží láska?*“ (1 Jn 3,17) Těmito slovy se apoštol Jan obracel k lidem trpícím hmotnou nouzí. Ale nezavazuje nás zákon lásky ještě přísněji, když je v sázce mnohem více než záchrana velkého počtu lidí před hladem a bídou a jiných forem fyzického strádání? Nezavazuje nás tento zákon přísněji, když se primárně jedná o záchranu nesmírného množství duší před arogantní vládou Satana a o jejich vstup do svobody Božích dětí?

Dílo pro šíření víry

37. Naléhavě žádáme katolíky o štědrnou pomoc organizacím zřízeným na podporu misíí. Na prvním místě je to Dílo pro šíření víry, organizace, která si opakovaně zasluhuje chválu našich předchůdců. V naději, že její práce přinese v budoucnu ještě větší plody, doporučujeme Svaté kongregaci pro šíření víry, aby této práci věnovala zvláštní pozornost, neboť tato organizace stanovuje správný poměr fondů určených pro misie: jak těch, které už fungují, tak i těch, které se teprve budou připravovat. Jsme přesvědčeni, že v této době, plné hlasatelů mnoha chybných učení, katolický svět nepřipustí, aby jeho vlastní misionáři tvořící živnou půdu pro pravdu zůstali bez prostředků.

Misijní dílo dětí

38. Druhou organizací, kterou silně doporučujeme štědrosti katolíků, je Misijní dílo dětí, organizace, která zajišťuje přípravu křtu umírajících dětí z nekřesťanských rodin. Tuto organizaci doporučuji zvláště proto, že jejími členy mohou být i naše katolické děti, které se tak mohou učit poznávat hodnotu víry, která jim byla dána. Jestliže se toto naučí, budou pak také umět podělit se o tento dar s ostatními. Rádi bychom se ještě zmínili o Díle sv. Petra apoštola, organizaci, která pomáhá vzdělávat a připravovat místní duchovní pro misie.

Misijní unie duchovních

40. Ale pokud se mají, ctihodní bratři, tyto naše naděje setkat s velkým úspěchem, musíte přijmout určitá opatření, jak nasměřovat myšlenky vašich duchovních směrem k misíím. Věřící jsou všeobecně připraveni a ochotni pomáhat tak, aby byli pro misie co největším přínosem. K dosažení tohoto cíle je žádoucí, aby ve všech katolických

■ „K Tobě se utíkám Hospodine, ať nejsem zahanben navěky,“ bylo heslo papeže Benedikta XV.

diecézích na světě byla založena organizace s názvem Misijní unie duchovních. Tato organizace je řízena Svatou kongregací pro šíření víry a my jsme této kongregaci dali zplnomocnění nezbytné pro její činnost. Unie vznikla nedávno v Itálii a rychle zapustila své kořeny i na jiných místech. Její práce má naši plnou podporu a souhlas, což jsme

jí projeví poskytnutím mnoha výsad. Metody, které Unie používá ve své práci, se obdivuhodně hodí pro získávání podpory připravenosti a schopnosti duchovních vštěpovat křesťanům do jejich srdcí zájem o spásu četných nekatolických národů a o šíření různých aktivit, které Svätý stolec schválil jako účinné cesty na podporu misiím.

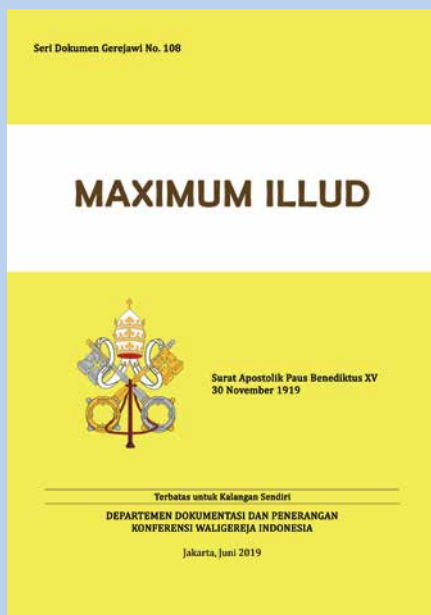
41. Řekli jsme, ctihodní bratři, co jsme chtěli říci o práci na propagaci katolické víry po celém světě. Jestliže všichni katolíci, jak misionáři ve světě, tak i věřící doma, splní své povinnosti tak, jak by měli, potom máme dobrý důvod se domnívat, že se naše misie brzy zotaví z hlubokých ran a ztrát způsobených válkou a že v blízké době zase prokáží svou sílu a energii. Zdá se, že s pohledem do budoucnosti slyšíme Pánův hlas pohánějící nás „*Zajeď na hlubinu*“ (Lk 5,4), tak jako poháněl Petra před dávnými časy. Naše otcovská láska nás pohání do práce přivádět četné národy žijící s námi v tomto světě do Jeho otevřené náruče. Neboť církev je posilována Božím duchem a pod vlivem tohoto Ducha je stále silná a plná energie. Potom také práce tisíců apoštolů, kteří pracovali v minulosti a pracují i dnes na jejím růstu, nemůže ztratit svůj účinek. A jejich příklad přitáhne mnoho dalších, kteří je budou napodobovat a vycházet do světa, podporování štědrosti a oddanosti dobrých křesťanů, aby pro Krista sklízeli bohatou úrodu duší.

Pro PMD přeložila Ing. Irena Němcová ■

(celý dokument si lze přečíst na www.missio.cz v sekci MMMŘ)

■ Benedikt XV.

■ Indonéské vydání Maximum illud z června 2019.

Poselství Svatého otce Františka k 93. Světovému dni misií 20. října 2019

Pokřtění a posaní: Kristova církev na misii ve světě

Milé sestry, milí bratři,

požádal jsem celou církev, aby se v měsíci říjnu 2019, kdy si připomeneme sté výročí vydání Apoštolského listu *Maximum illud* papeže Benedikta XV. (30. listopad 1919), věnovala mimořádnou pozornost misiím. Prorocká a prozíravá výzva k apoštolátu tohoto dokumentu potvrdila, jak je důležité, abychom dnes obnovili církevní misijní úsilí a zlepšili posaní církve hlásat a přinášet světu spásu zmrtvýchvstalého Ježíše Krista.

Motto tohoto poselství, stejně jako téma misijního měsíce října, zní: *Pokřtění a posaní: Kristova církev na misii ve světě*. Slavení tohoto měsíce nám pomůže především znovu objevit misijní rozměr naší víry v Ježíše Krista, kterou jsme zdarma obdrželi při křtu. Jsme Božími dětmi, a to není nikdy záležitost individuální, ale vždy církevní. Ze společenství s Bohem – Otcem, Synem a Duchem Svatým – se rodí nový život s ostatními bratry a sestrami. Božský život není nějaký produkt, který máme prodávat, nejsme proslavěti; je bohatstvím, které je třeba rozdávat, šířit, hlásat: to je smysl misie. Tento dar jsme dostali zadarmo a zadarmo se o něj dělíme (srov. Mt 10, 8), aniž bychom kohokoli vylučovali. Bůh chce, aby skrze církev, všeobecnou svátost spásy, došli všichni lidé spásy v poznání jeho pravdy a milosrdenství (srov. 1 Tim 2,4; 3,15 II. vatikánský koncil, dogmatická konstituce *Lumen gentium*, 48).

Církev je ve světě na misií: víra v Ježíše Krista dává správný rozměr všem skutečnostem a ukazuje nám svět Boží optikou a Božím srdcem. Naděje nám otevírá věčné horizonty božského života, na kterém máme skutečně účast. Dobročinná láska, kterou můžeme zakoušet ve svátostech a v bratrské náklonnosti, nás pobízí, abychom šli až do končin země (srov. Mi 5,3; Mt 28,19; Sk 1,8; Řím 10,18). Církev, vycházející až do nejzazších končin, vyžaduje stálé a trvalé misijní obrácení. Je mnoho svatých, mnoho věřících mužů a žen, kteří dosvědčují a ukazují, že lze být zcela otevření, milosrdní a druhým blízcí a odpovídat tak na neodbytný podnět lásky. Její vlastností je totiž dar, oběť a nezištnost (srov. 2 Kor 5,14-21). Ten, kdo hlásá Boha, buď člověkem Božím (srov. Apoštolský list *Maximum illud*).

Každý pokřtěný je misií

Toto poslání se nás dotýká v první osobě: já jsem stále misií, ty jsi stále misií, každý pokřtěný je misií. Kdo miluje, dává se do pohybu, je nabádán, aby vycházel ze sebe, je přitahován a přitahuje, daruje se druhému a navazuje životodárné vztahy. Pro Boží lásku není nikdo neužitečný či bezvýznamný. Každý z nás jako plod Boží lásky je ve světě misií. I kdyby moje matka a můj otec zradili lásku lži, nenávisť a nevěrností, Bůh se nikdy nevzdá daru života a každého svého syna od počátku volá k božskému a věčnému životu (srov. Ef 1,3-6).

Ve křtu dostáváme život, který nám dává víru v Ježíše Krista, vítěze nad hříchem a nad smrtí. Utváří nás k Božímu obrazu a Boží podobě a včleňuje nás do Kristova těla, kterým je církev. Křest je tedy skutečně nezbytný pro spásu, protože nám zajišťuje, že v Otcově domě jsme vždy a všude syny a dcerami, nikoli sirotky, cizinci nebo otroky. To, co v křesťanovi utváří svátosti, jejichž naplněním je Eucharistie, je povolání a úděl každého člověka v očekávání obrácení a spásy. Křest je totiž naplněním příslibeného božského daru, který vytváří z lidského tvora

Nové misijní materiály

Papírová a igelitová taška Missio

Pevná papírová verze ve velikosti 34 × 26 cm je vhodná jako dárková či prezentační taška. Igelitová verze má rozměry 39 × 24 cm a vhodně poslouží na odnos drobnějších misijních materiálů.

syna v Synu. Jsme dětmi vlastních rodičů, ale ve křtu je nám dáno původní otcovství a pravé mateřství; pro koho není církev matkou, pro toho nemůže být Bůh Otcem (srov. Sv. Cyprián *L'unità della Chiesa*, 4).

Naše misie má své kořeny v Božím otcovství a v církevním mateřství, protože ve křtu je obsaženo Ježíšovo velikonoční poslání: jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás, plné Ducha Svátého, pro usmíření světa (srov. Jan 20, 19-23; Mt 28, 16). Křesťan je poslán, aby nikdo nebyl vynechán ze zvěsti o tom, že byl přijat za Božího syna. Je třeba ho ujistit o osobní důstojnosti a niterné hodnotě života od jeho početí až do jeho přirozené smrti. Pokud se rozmáhající sekularismus v našem životě stane aktivním a společenským odmítáním otcovského Božího díla, bude tak bráněno jakékoli skutečné podobě bratrství všech lidí, které se odráží ve vzájemné úctě mezi lidmi. Bez Boha Ježíše Krista se každá odlišnost redukuje na děsivou hrozbu, znemožňující jakékoli bratrské přijetí a plodnou jednotu lidského rodu.

Všeobecné určení spásy, kterou Bůh v Ježíši Kristu nabízí, vedla Benedikta XV. k tomu, aby požadoval překonání jakékoli nacionalistické a egocentrické uzavřenosti, jakéhokoli šíření evangelia kolonizační mocí s ekonomickými a vojenskými zájmy. Papež ve svém apoštolském listu *Maximum illud* připomíná, že božská univerzálnost církevní misie požaduje, abychom vyšli z exkluzivní příslušnosti ke své vlasti a svému etniku. Pokud má být kultura a komunita otevřená vůči poselství spásy Ježíše Krista, pak je třeba překonat každou nepatřičnou etnickou a církevní introverzi. V církvi je i dnes zapotřebí mužů a žen, kteří v milosti svého křtu velkodušně odpoví na povolání vyjít ze svého domu, ze své rodiny, ze své vlasti, ze své rodné řeči, ze své místní církve. Jsou vysláni k lidem do světa neproměněného svátostmi Ježíše Krista a jeho církve. Když zvěstují Boží slovo, svědčí o evangeliu a slaví liturgii, vyzývají k obrácení, křtí a předávají křesťanskou spásu, přičemž respektují osobní svobodu každého člověka a vedou dialog s kulturou a náboženstvím národa, do

Nové misijní materiály

Misijní výstava Tanzanie

Nová výstava sestává z 10 umělehotmotných voděodolných panelů zobrazujících život v Tanzanii – základní informace o zemi, jídle, kultuře, dopravě, přírodě, dětech, Masajích, náboženství a sbírce na Misijní neděli. Výstavu je možno zapůjčit od příslušného diecézního ředitele.

kterého jsou vysláni. V církvi stále nezbytná *Missio ad gentes* přispívá zásadním způsobem k trvalému procesu obrácení všech křesťanů. Víra v Ježíšovo zmrtvýchvstání, církevní poslání obdržené ve křtu, zeměpisné i kulturní vyjítí ze sebe a ze svého domu, odpuštění hříchů a osvobození od osobního a společenského zla – to vše vyžaduje misii sahající do nejzazších koutů světa.

Prozřetelná časová souhra s konáním mimořádné synody o církvi v Amazonii mě vede k tomu, abych zdůraznil, že poslání, které nám Ježíš skrze svého Ducha svěřil, je i pro tyto země a pro jejich obyvatele stále aktuální a naléhavé. Nové Letnice otevírají dokořán brány církve, aby žádná kultura nezůstala uzavřená do sebe a žádný národ nebyl izolovaný, ale otevřený všeobecnému společenství víry. Nikdo ať nezůstane uzavřen do svého já, do sebestřednosti v rámci své etnické a náboženské příslušnosti. Ježíšovo tajemství smrti a zmrtvýchvstání boří malicherná omezení světů, náboženství a kultur a volá je, aby se rozvíjely v úctě k důstojnosti mužů a žen, ke stále plnějšímu obrácení k Pravdě zmrtvýchvstalého Pána, který daruje všem opravdový život.

V této souvislosti se nabízejí slova papeže Benedikta XVI. na zahájení našeho setkání latinskoamerických biskupů v Aparecidě v Brazílii v roce 2007. Ocituji zde jeho slova, která беру za svá: „*Co přineslo přijetí víry latinskoamerickým zemím a Karibským ostrovům? Přineslo jim poznání a přijetí Krista, neznámého Boha, kterého jejich předkové, aniž by si toho byli vědomi, hledali ve svých bohatých náboženských tradicích. Kristus je Spasitel, po kterém v tichosti toužili. Skrze křestní vodu obdrželi božský život, kterým byli přijati za Boží syny. Přijali také Ducha Svatého, který zúrodnil jejich kulturu, očistil ji a dal vzklíčit četným zárodkům a semenům vloženým vtěleným Slovem, nasměroval je na cestu evangelia. (...) Boží Slovo, které se stalo v Ježíši Kristu člověkem, se stalo i dějinami a kulturou. Utopická myšlenka probudit předkolumbovská náboženství a oddělit je od Krista a všeobecné církve by neznamena pokrok, nýbrž úpadek. V podstatě by šlo*

Nové misijní materiály

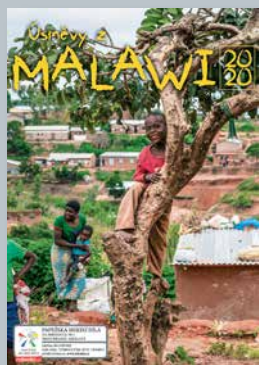
Nástěnný kalendář 2020 – Úsměvy Malawi

Větší, nástěnná, varianta kalendáře představí 12 velkoformátových optimistických fotografií z Malawi. Kalendář obsahuje měsíční přehled a jmenné kalendárium.

Misijní kalendář 2020

Misijní kalendář na rok 2020 zobrazuje myšlenku „Děti pomáhají dětem“ a to propojením fotografií z misijních akcí v tuzemsku se záběry pořizenými během poslední misijní cesty do Malawi. Kalendář má jako obvykle jmenné a liturgické kalendárium s dostatkem místa pro vaše poznámky a najdete v něm i plánovací kalendář a přehled na rok 2021.

Oba kalendáře si můžete pořídit za dobrovolný příspěvek. Koupí podpoříte projekty Papežských misijních děl v chudých misijních zemích. Pokud byste chtěli mít kalendáře ve větším množství dostupné ve svém kostele, požádejte prosím svého duchovního správce, aby se v případě zájmu o větší počet kusů obrátil na diecézního ředitele nebo na Národní kancelář.

o regresi k historickému okamžiku zakotvenému v minulosti“ (Proslov k zahajovacímu shromáždění, 13. května 2007: *Insegnamenti III*, 1 (2007), 855-856.

Svěrme misijní poslání církve Panně Marii, naší Matce. Ona, spojená se svým Synem již od počátku vtělení, se vydává na cestu, aby se stala součástí Ježíšova poslání, které se u paty kříže stává i jejím posláním: jako Matka církve bude skrze Ducha a víru dávat život novým synům.

Na závěr bych se rád krátce zmínil o organizaci Papežská misijní díla, o které hovoří již dokument *Maximum illud* jako o misijním nástroji. Papežská misijní díla svou službou všeobecné církvi utvářejí celosvětovou síť, která skrze modlitbu, misijního ducha a lásku křesťanů rozsetých po celém světě podpírá papeže v jeho misijním úsilí. Jejich dary pomáhají papeži v evangelizaci partikulárních církví (Papežské misijní dílo šíření víry), ve formaci místního kléru (Papežské misijní dílo svatého Petra apoštola), v utváření misijního povědomí dětí na celém světě (Papežské misijní dílo dětí) a v misijní formaci křesťanské víry (Papežská misijní unie). Znovu vyslovuji svou podporu těmto dílům s přáním, aby mimořádný misijní měsíc říjen 2019 přispěl k obnově jejich misijní služby mému úřadu.

Z celého srdce uděluji své požehnání misionářům, misionářkám a všem, kdo jsou skrze křest kdekoli na světě zapojeni do misijního poslání církve.

Vatikán 9. června 2019, slavnost Soslání Ducha Svatého

papež František ■

■ Národní ředitel Leoš Halbrštát při mši svaté v semináři v Zombě v Malawi.

Dopis národního ředitele k Misijní neděli 20. října 2019

Milí přátelé misíí,

příští neděli, jako každý rok, budeme slavit Misijní neděli. Ve všech kostelích na celém světě se budeme modlit za to, aby se evangelium šířilo do celého světa. Misijní neděle je svátkem celosvětového společenství, ve kterém si navzájem vyměňujeme dary duchovní i materiální. I v té nejchudší zemi Afriky se koná sbírka na misie, čehož jsem byl svědkem v tanzanské farnosti, kde lidé dávají, co mohou z toho mála, co mají do společného fondu, z kterého pak mohou o to víc čerpat. Misijní neděle je nejsilnější solidaritou celého světa. V ten den se víc jak miliarda lidí ve 160 zemích světa modlí za společné dílo evangelizace. Na řadě míst se věřící scházejí v předvečer Misijní neděle ke společným modlitbám. Naši biskupové vyzvali všechny farnosti, aby se do společného mostu modliteb za misie zapojili už v pátek 18. října večer. Děkuji všem, kteří se s námi spojí v modlitbě ať už v kostelích, či aspoň v rodinách.

Letošní rok je výjimečný také proto, že papež František vyhlásil pro celou církev Mimořádný misijní měsíc říjen 2019. Jedním z klíčových aspektů této události je oslavit stoleté výročí apoštolského listu *Maximum illud* papeže Benedikta XV., který dal nový podnět misijní práci při hlásání evangelia. Papež František si přeje znovu podnímit vědomí o významu křtu pro Boží lid ve vztahu k misíím církve. Pro tuto oslavu navrhl téma „*Pokřtění a poslaní: Kristova církev na misíích ve světě.*“

Každý pokřtěný je posláný hlásat evangelium, to znamená radost do celého světa. Ano, misie jsou v dalekých zemích Afriky, Asie, Jižní a Střední Ameriky a Oceánie, ale svět, ve kterém žijeme, je naše rodina, farnost, společenství, práce nebo škola. Svět je prostor, ve kterém působíme a vytváříme vztahy. Tento svět máme přetvářet naší žitou vírou, radostí a nadšením. Ježíšova slova „*Jděte do celého světa a hlásejte evangelium,*“ jsou posláním pro všechny pokřtěné. To znamená žít tak, abychom v ostatních lidech vzbuzovali otázky: Jak to, že je ten člověk tak dobrý, radostný nebo spravedlivý? To je cesta k Ježíši.

Dovolte mi, abych Vám upřímně poděkoval za modlitby a veškerou podporu papežských misí v loňském roce. Díky Vaší loňské štědrosti můžeme pomoci chudým lidem v šesti zemích tří kontinentů částkou necelých 15 milionů korun. Pomáháme tak v Ugandě, Zambii, Bangladéši, Indii, Srí Lance a Paraguay s pastoračními a edukačními projekty. Podporujeme katechisty, stavby a opravy kostelů i kaplí. Pomáháme lidem zlepšovat životní podmínky a podporou řeholních kongregací a diecézních organizací podáváme pomocnou ruku všem potřebným.

Papež František spojuje misie s radostí a připomíná, že když se dělíme s těmi nejpotřebnějšími, spatřujeme v nich Kristovu tvář. Vložme naše úsilí pod ochranu Panny Marie, která nás cestou misijní radosti bude ráda doprovázet.

Za Vaši letošní štědlost při misijní sbírce Vám děkuje a ze srdce Vám i Vaším blízkým zehná

jáhen Leoš Halbrštát ■
národní ředitel Papežských misijních děl v České republice

Misijní neděle 2019 – jak ji oslavit?

K přípravě na slavení Misijní neděle v Mimořádném misijním měsíci říjnu (MMMŘ) Papežská misijní díla vydala:

- Misijní úvahy – Malá zamyšlení na každý den
- Příručku Pokřtění a poslání
- kartičky s Modlitbou k MMMŘ
- Misijní zpravodaj s inspirativní přílohou
- Misijní kalendář s úkoly pro děti

Všechny materiály lze objednat v Národní kanceláři a u diecézních ředitelů.

Věřící mohou ve svých farnostech také organizovat tradiční aktivity PMD, jako je Misijní jarmark, Misijní koláč, Misijní štrůdlování a zpestřit liturgii misijními prvky, výzdobou, misijním průvodem, zpěvem misijních písní... Využít můžete i misijní materiály s motivem Pokřtění a poslání – zápalky a připínací placky.

PROHLÍDKA

DRUHÝ DEN

MARUŠKO, CO TADY DĚLÁŠ?!

AHOJ BABIČKO! STAVILA JSEM SE VČERA CESTOU DOMŮ V KOSTELE. HNEDE U VSTUPU MĚ ZAULAL NÁPIS NA NÁSTĚNCE "POKRŤENÍ, POSLANÍ".

MĚLA JSEM POCIT, ŽE MI TĚM BŮH ŘÍKÁ: "MARUŠKO, TVÁ BABIČKA ZÍTRA NEBUDE SAMÁ. POSÍLÁM TAM TOTIŽ TEBE!"

A TAK JSEM TADY!

Cesta do nitra Afriky

Republika Malawi se nachází v jihovýchodní Africe. Jedná se o vnitrozemský stát, jehož východní hranici výrazně určuje stejnojmenné jezero, jedno z největších na kontinentu. Rozloha přibližně odpovídá území Česka a Slovenska dohromady a počet obyvatel se blíží dvaceti miliónům. Během květnové cesty ji navštívila výprava české národní kanceláře papežských misijních děl v čele s jejím ředitelem Leošem Halbrštátem, jehož doprovázeli filmový dokumentarista Martin Rýznar a redaktor Radia Proglas Filip Breindl.

Během týdenní cesty se seznámili s několika projekty, které podporují i čeští dárci. „*Jedná se například o práci s handicapovanými dětmi, o novou školní budovu, vybavení pediatrického oddělení nemocnice, ale i o zdánlivě drobnější záležitosti, které ale místní církvi značně usnadňují činnost, jako je pořízení velkých stanů coby zázemí pro práci s velkým množstvím dětí,*“ popsal jáhen Leoš Halbrštát.

Právě v oblasti Kamangirira v západní části země se uskutečnil jeden ze zajímavých projektů PMD, a to zakoupení velkých stanů. „*Potřebovali jsme zázemí pro dětské katecheze a další práci se školáky. Na postavení nějaké haly bychom neměli, musela by při tom počtu být obrovská,*“ ukazuje zdejší kněz otec Francis s pohledem na rozsáhlé bílé plachty usazené na poměrně masivních konstrukcích a přichycené provazy k velkým kolíkům. Schůzky prý bývají oblíbené, protože se mimo jiné nacvičují bohoslužebné tance a občas někdo z dobrodinců věnuje i něco na zub, ale africké povětrí je nemilosrdné a buď má pro lidi bez přístřeší spalující žár nebo silný déšť. „*Do kostela se všichni nevejdeme,*“ dodal. Na území farnosti žije přes 60 tisíc katolíků. Populace Malawi v posledních letech roste tempem kolem tří procent ročně, což v absolutních číslech znamená asi půl miliónové zvýšení každý rok. Jak tomu bývá v chudších zemích s nízkou průměrnou délkou života, děti a mladí lidé tu tvoří více než polovinu obyvatelstva. Věkový medián, tedy nejobvyklejší aktuální věk, činí 17 a půl roku – pro srovnání v České republice je to 42 let. I když v Malawi v poslední době narůstá počet obyvatel velkých měst, přes 80 procent populace žije na venkově.

■ Leoš Halbrštát, Filip Breindl, Národní ředitel PMD Malawi Vincent Mwakwawa a další sledují vystoupení dětí ze školky v Mzimbě.

Česká výprava také zavítala do mateřské školy provozované řádem Misionářek Neposkvrněného Početí nebo do nově vzniklé farnosti, která zajišťuje duchovní správu na více než dvaceti místech v pahorkatině nedaleko jezera Malawi. V povodí řeky Shire se pak Češi seznámili s pomocí, kterou církev poskytuje lidem zasaženým březnovými povodněmi.

Při plánování cesty se původně s návštěvou města Chikwawa a odlehlého jižního regionu nepočítalo. Ale poté, co došlo v březnu 2019 k povodním a do pomoci se zapojila i Papežská misijní díla z České republiky, dostal se do programu návštěvy i bod zaměřený na oběti záplav v nouzových táborech.

„Byl bych spokojený a šťastný, kdyby teď lidé na chvíli odešli a kompletně přesídlili do nových domů, zabydleli se a mohli začít úplně nový život, protože právě to umožňuje podpora různých partnerů, kterou dostáváme prostřednictvím katolické biskupské konference Malawi, a kterou zde můžeme realizovat,“ zhodnotil obnovu oblasti místní duchovní správce Raymond. Jeho nadřízená, ředitelka arcidiecézní charity v Blantyru Mandinda Zunguová upozornila, že díky přiděleným pozemkům a domácím cihlám se náklady na jeden domek počítají v tisících českých korun, což je v porovnání s našimi poměry směšně nízká částka.

„Čelíme řadě problémů, máme nedostatky ve vzdělávání, chybí silnější politická vize, lidé se často nedovedou dožadovat svých práv a to všechno má vliv na naši chudobu. Jako církev se ale snažíme pěstovat solidaritu,“ uvedl národní ředitel PMD v Malawi P. Vincent Mwakhwawa s tím, že vnímá silnou církevní angažovanost mezi lidmi na okraji společnosti – chudými či jinak znevýhodněnými, například žijícími v opuštěných, obtížně dostupných lokalitách bez základního vybavení. *„Viděli jsme tu dobře odváděnou práci, o které si myslíme, že si zaslouží naši podporu. Budeme se snažit, abychom situaci v Malawi lidem u nás dobře zprostředkovali,“* řekl jáhen Leoš Halbrštát s odkazem na chystané výstupy na webu i v křesťanských médiích.

Ze zápisků Filipa Breindla zpracoval Luděk Bárta ■

(návštěvě PMD v Malawi je věnována také fotoreportáž na následující dvojstraně)

■ Pohled na údolí řeky Shire z pohoří Míchuru.

Cesta do nitra Afriky

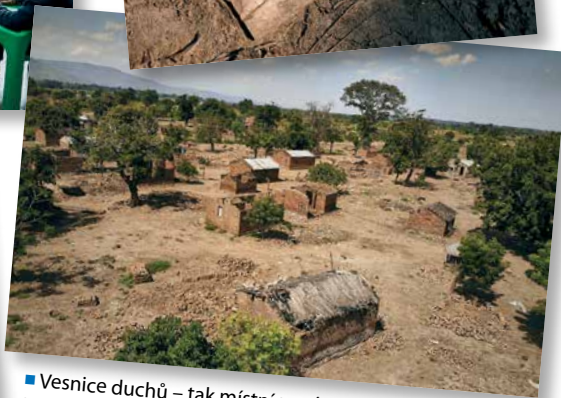
■ Nemocnice sv. Jana z Boha v Mzuzu poskytuje rodinám dětí s postižením celistvou péči a podporu.

■ Zdravotní péče o děti v diecézní nemocnici v Mzuzu je hrazena z projektu Papežského misijního díla dětí.

■ Speciální třída pro děti s postižením v nemocnici sv. Jana z Boha v Mzuzu.

■ Vesnice duchů – tak místní nazývají opuštěnou osadu Mwalija po ničivých záplavách v údolí řeky Shire.

■ Děti v mateřské škole sester misionářek Neposkvrněného početí v Mzimbě.

■ Muž stojí před stanem v dočasném táboře pro oběti povodní.

■ Děti za rozbřesku myjí nádoby na břehu jezera Malawi.

■ Děti na předměstí Mzuzu.

■ Řeholní sestra klariska s dárkem od české výpravy.

■ Chlapec hraje na buben po mši svaté před katedrálou v Zombě.

■ Pilotní dům, na kterém se vesničané učí stavebním postupům při rekonstrukci vesnice po záplavách.

Ze závěrů Generálního shromáždění Papežských misijních děl

Ve dnech 27. května – 1. června 2019 se v Římě uskutečnilo pravidelné Generální shromáždění Papežských misijních děl. Tohoto pracovního setkání se z různých zemí jednotlivých kontinentů v letošním roce zúčastnilo na 120 národních ředitelů. Českou republiku zde zastupoval národní ředitel PMD jáhen Leoš Halbrštát.

Závěry z tohoto setkání shrnul prezident Papežských misijních děl a podsekretář Kongregace pro evangelizaci národů arcibiskup **Giampietro dal Toso**:

Základním tématem našeho Generálního shromáždění byla teologie misie. Pro Světový den misí 2020 jsme zvolili téma: **každý život je misí v té míře, do jaké je život povoláním ke sdílení, dávání a neuzavíráním se do sebe**. Téma pro příští rok bude tedy znovunalezení misijní dynamiky vepsané Stvořitelem do našeho každodenního života. V tomto světle můžeme také objevit svůj úkol.

Rád bych zdůraznil, že definovat *misie ad gentes* znamená, že misie mají nějaký záměr. Nestačí jen říci, že církev je misijní. **Církev je misijní proto, že vychází k lidem**. Toto tvrzení opakovaně zaznívá od papeže Františka: hovořit o *ad gentes* nám pomáhá udržovat naživu povědomí o tom, že nemáme být spokojeni s tím, co jsme, ale že nás vždy čeká něco víc – že jsme povoláni vycházet k lidem, kteří čekají na Krista a jeho poselství. Proto chci zdůraznit prvek víry, protože jak už jsem se zmínil při jiných příležitostech, prvkem, který spojuje pastorační a misijní službu, je víra. Jako pastorační služba vzdělává ve víře, misio *ad gentes* představuje zralost ve víře, což je sdílení víry a přinášení svědectví. Takto ve víře člověk nachází syntézu mezi pastorační službou a službou *ad gentes*.

Jsem velmi vděčný otci Hansi Zollnerovi za jeho prezentace týkající se **ochrany nezletilých**. Jak už jsem zmínil, nemyslím si, že je nutné stanovit pro PMD v této záležitosti nějakou speciální politiku. Ale je vhodné, aby se národní ředitelé v této oblasti řídili politikou ustanovenou jejich biskupskou konferencí. V případě, že daná konference ještě žádnou politiku nestanovila, měli by národní ředitelé působit na biskupy, aby tuto politiku ustanovili. V každém případě jsem toho názoru, že nyní není ten správný okamžik pro to, abychom mohli na centrální úrovni definovat pozici, která by národním ředitelům v této záležitosti pomohla. Je to věc, která potřebuje dozrát.

Nový materiál k MMMŘ

Placky a misijní zápalky Pokřtění a poslaní

Jsou dalším novým materiálem pro připomenutí si svého misijního poslaní. Objednávejte v Národní kanceláři nebo v online katalogu na www.missio.cz

Pauline Marie Jaricotová

PMD se nezrodila jednoduše z nějaké lidské iniciativy, ale jsou Božím darem daným nám jejich zakladateli a my máme povinnost jej udržovat. Pro mě je zásadní být věrný charismatu, který jsem obdržel, a přizpůsobovat ho různým situacím.

Neodpustil bych si, kdybych se na závěr nezmínil o naší zakladatelce, ctihodné Paulině Jaricotové. Upřímně doufáme, že bude brzy blahorečena. Bylo by vhodné, abyste o ní informovali své biskupy buďto vydáním jejího krátkého životopisu nebo skrze místní katolické sdělovací prostředky, případně jiným způsobem. Zkrátka, vyzývám vás k nacházení tvůrčích způsobů, jak zajistit, aby tato důležitá osobnost, na jejíž přímluvu bylo zaznamenáno několik zázraků, byla v církvi skrze přímluvy a její charisma neustále účinně přítomna.

**arcibiskup Giampietro dal Toso,
prezident PMD ■**

Jak pomáháme v roce 2019

V letošním roce jsme díky štědrosti českých dárců poslali do misijních zemí celkem cca 1,187 milionu amerických dolarů, které podpořily 127 projektů v různých zemích.

Papežské misijní dílo šíření víry

V rámci Papežského misijního díla šíření víry letos pomáháme v Ugandě, Zambii, Bangladéši, Indii, Paraguayi a na Srí Lance, kde jsme částkou 639 832 USD přispěli na 39 projektů.

Dílo sv. Petra apoštola

Dílo sv. Petra apoštola z České republiky obdrželo **174 117 USD** na podporu osmi bohoslovecských seminářů a to v Demokratické republice Kongo, Keni, Ugandě, Jižním Súdán a Zambii.

Papežské misijní dílo dětí

Částkou **373 598 USD** jsme přispěli Papežskému misijnímu dílu dětí na **80 projektů** v těchto zemích: Uganda, Zambie, Keňa, Tanzanie, Mosambik, Malawi, Jižní Súdán, Guyana, Papua Nová Guinea, Bangladéš, Srí Lanka, Filipíny, Pákistán a Sýrie.

Vám všem, kteří nám pomáháte šířit radostnou zvěst, upřímně děkujeme.

Horské klubání 2019

Celostátní setkání Papežského misijního díla dětí

■ Od 12. do 14. dubna 2019 proběhlo Horské klubání 2019, tentokrát však na něj nepřiely děti, nýbrž vedoucí Misijních klubek. Na Erlebachově boudě v Krkonoších se jich sešlo téměř čtyřicet.

■ Klubání bylo naplánováno tak, aby se zde účastníci něco dozvěděli, prožili duchovní obnovu a zároveň si odpočinuli.

■ Večerní kontemplativní setkání měla mimořádně silnou atmosféru.

■ Duchovní program probíhající od pátku do soboty vedl P. Petr Stejskal z Rychnova nad Kněžnou. Přítomní z něj mohli načerpat sílu a odhodlání nebát se plně odevzdat Bohu a pravdivě přistupovat k odpuštění.

■ Královéhradecká diecézní ředitelka Bronislava Halbrštátová názorně ukazovala, jak děti zapojovat do liturgie během celého roku.

■ Hodně zábavy bylo možno zažít také během večerního posezení u vína.

■ Nedělní mši svatou sloužil P. Petr Fiala, vojenský kaplan Posádkového velitelství Praha. Slavila se Květná neděle a zazněl pašijový příběh, do kterého se tradičně zapojili všichni přítomní.

■ V sobotu byly připraveny přednášky o PMD a práci s dětmi. L. Halbrštát ve své prezentaci hovořil také o významu Mimořádného misijního měsíce října 2019.

■ Velké poděkování za Horské klubání patří manželům Tomáškovým, jejich pracovníkům a všem, kteří jakýmkoliv způsobem letošní pobyt účastníků setkání PMDD podpořili.

Foto: M. J. Rýznar, Text: B. Halbrštátová ■

Podzimní novinky v Missio magazínu

S novým školním rokem vstupuje **Missio magazín**, měsíčník Papežských misijních děl, do své páté dekády vydání a nově bude mít premiéru v neděli v hlavním vysílacím čase (startujeme 8. září ve 20.00). Přibližně padesátiminutový pořad ve vysílání Televize Noe přináší zajímavosti ze světa misí a inspiraci pro práci s dětmi v Misijních klubkách.

■ Pavla Petrášková povídala v Missio interview o charismatech.

■ Manželé Václav a Terezie Nerušilovi s týmem PMD.

Jeho nedílnou součástí jsou rozhovory **Missio interview**. V nejbližších dílech se můžete například těšit na povídání o květnové misijní návštěvě v Malawi s národním ředitelem Leošem Halbrštátem a redaktorem Radia Proglas Filipem Breindlem. O charismatech a jejich významu při evangelizaci bude hovořit Pavla Petrášková. Připravujeme pro vás také svědectví manželů Václava a Terezie Nerušilových, kteří jako dobrovolníci strávili rok na misiích ve Východním Timoru. V pořadu nechybí dopisy z misí, pozvánky na blížící se akce nebo rekapitulace uplynulých aktivit.

■ Nerušilovi strávili rok na misiích ve Východním Timoru.

■ Obdarovaná moderátorka Kateřina Rýznarová.

Od loňského roku v rámci přípravy na Mimořádný misijní měsíc říjen děti spolupracují na rubrice **Svatý misionář** – s některou z významných postav křesťanských dějin se členové Papežského misijního díla dětí nejprve seznámí a potom malují obrázky, které doprovází životopis světce na televizní obrazovce.

■ K natáčení Missio interview máme k dispozici Bar Malá scéna v Ústí nad Orlicí.

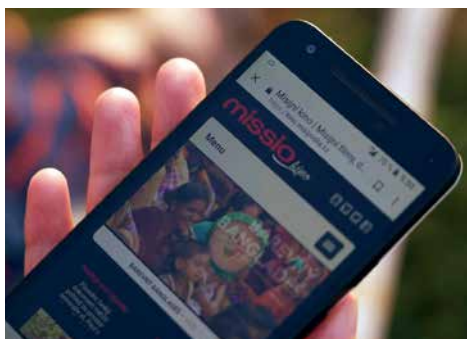
■ Svatý misionář Bonifác očima dětí.

■ Z reportáže o pomoci po záplavách v Malawi.

■ Rozhovor s P. Rybářem patří mezi nejsledovanější.

■ Dokumentární filmy jsou ke zhlédnutí v Kině Missio.

Odvysílané díly můžete dohledat ve videoarchivu na www.tvnoe.cz a většinu příspěvků pořadu naleznete také na YouTube kanálu **MissioCZ**. Pro zajímavé filmy s misijní tematikou nespomeňte navštívit také naše **Kino Missio** (kino.missio.cz).

Martin J. Rýznar ■

PMD na Dnech lidí dobré vůle na Velehradě

Papežská misijní díla letos prezentovala svou činnost na Dnech dobré vůle, které pravidelně probíhají ve dnech 4.–5. července na Velehradě, novou misijní výstavou o Tanzanii. Po oba dny byl také připraven misijní stánek, kde se poutníci mohli setkat se zástupci Národní kanceláře PMD a členy Papežského misijního díla dětí. Ti v rámci Misijního jarmarku nabízeli celou řadu misijních materiálů a výrobky dětí z Misijních klubek, od jejich maminek i babiček. A protože zároveň prožíváme i přípravy na Mimořádný misijní měsíc říjen 2019, velmi šly na odbyt nové placky Pokřtění a poslání. Mezi vzácnými hosty, kteří stánek PMD navštívili, byl olomoucký arcibiskup Jan Graubner nebo zambijský kněz Gerald Katowando, jenž v minulosti patřil mezi bohoslovce podporované z PMD ČR. Děkujeme všem, kdo jste se zastavili u našeho stánku, udělali radost třeba svým drahým a podpořili projekty v chudých misijních zemích! Děkujeme za spoustu krásných setkání, vzájemné povzbuzení a za radost, že můžeme společně plnit misijní poslání, ke kterému jsme křtem povoláni! Zvláštní dík patří misionářkám z Dolního Němčí za jejich obětavou práci při přípravách a provozu misijního stánku.

■ U stánku PMD se zastavil také olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner.

■ Na Velehradě byla poprvé představena misijní výstava o Tanzanii.

Pro členy Misijní růže

Milí členové Misijní růže, chceme co nejsrdečněji poděkovat všem, kdo odpověděli na náš dopis a poslali zpět vyplněný dotazník! Je Vás mnohem více, než jsme očekávali, proto i zpracování trvá déle, než jsme počítali. Prosíme tedy o trpělivost – určitě Vám odpovíme a pošleme slíbený drobný dárek, jen to bude později, než jsme plánovali.

Národní kancelář PMD ■

● Kontakt

Papežská misijní díla, Na Kropáčce 30/1,
500 03 Hradec Králové, tel. 604 838 882,
pmd@missio.cz, www.missio.cz

Číslo účtu: 72540444/2700 UniCredit Bank
Czech Republic, a.s., pobočka Hradec Králové

Facebook: [https://www.facebook.com/
PapezskaMisijniDila](https://www.facebook.com/PapezskaMisijniDila)

Twitter: https://twitter.com/missio_cz

YouTube: [https://www.youtube.com/user/
missio cz](https://www.youtube.com/user/missio cz)

Kino Missio: <https://kino.misijnidila.cz/>

● Základní variabilní symboly

Projekty PMD

VS 999 Papežská misijní díla
(necháváte rozhodnutí na PMD)

Nebo si vyberte z naší nabídky:

VS 10 Podpora základní světové misijní
činnosti Církve

VS 30 Podpora bohoslovců v misiích

VS 40 Pomoc dětem v misiích

VS 321 Mešní intence misionářům

Tradiční akce PMD

VS 140 Pohled pro misie®

VS 141 Misijní štrúdlování®

VS 240 Jeden dárek navíc®

VS 640 Misijní jarmark®

VS 740 Misijní kalendář

VS 840 Misijní koláč®

VS 888 Chléb pro misie

VS 940 Misijní bonbónek

DŮLEŽITÉ

- 1 Jestliže chcete poslat finanční dar na misie, pomůže nám, když se přihlásíte na PMD do Dárcovství, kde dostanete členské číslo.
- 2 Pokud od nás máte členské číslo, používejte ho jako specifický symbol (SS).
- 3 Při zasílání darů uveďte, prosím, variabilní symbol (VS), který určuje, kde bude Váš dar pomáhat.
- 4 Když od nás dostanete nějaké misijní materiály a následně finančně přispíváte na misie, nepište, prosím, do poznámky „platba“, vše přijímáme jako dar na misie.
- 5 Z darů pro PMD lze uplatnit odpočet z daní. Na vyžádání Vám rádi vystavíme potvrzení. K správnému rozpoznání slouží u členů SS. Nečleny prosíme, aby v poznámce uvedli svoji adresu.

● Členské aktivity PMD

Staňte se členy PMD, vyberte si a zapojte se:

Dárcovství – finanční podpora misíí

Misijní růže – denní modlitba desátku růžence za misie

Misijní klubko – pro děti, denní modlitba za děti světa, týdenní spoření na Misijní bonbónek

Misijní klub – denní modlitba za misie, týdenní spoření na Chléb pro misie, podpora aktivit PMD

Adorace pro misie – duchovní podpora misíí

Misijní unie – pro kněze, řeholníky a laiky – otevřenost pro misijní spolupráci

**Pokřtěni
a poslani**
Říjen 2019

missio.cz

(PAPEŽ FRANTIŠEK)

„MISIONÁŘEM MŮŽE BÝT JEN TEN,
KDO SE CÍTÍ DOBŘE PŘI HLEDÁNÍ
DOBRA BLIŽNÍHO A TOUŽÍ
PO ŠTĚSTÍ DRUHÝCH.“

**SVĚTOVÝ DEN MISIÍ
MISIJNÍ NEDĚLE**

20. 10. 2019

PAPEŽSKÉ MISIJNÍ DÍLO ŠÍŘENÍ VÍRY
č. ú.: 72540444/2700
VS 10